2025.11.09 magyar

Köszöntés: Kegyelem néktek és békesség, Istentől a mi a Atyánktól és az Ő egyszülött Fiától az Úr Jézus Krisztustól.

Olvasmány: Jer 18,1-10

Ezt az igét mondta az Úr Jeremiásnak: 2 Indulj, menj el a fazekas házába, mert ott akarom közölni veled igéimet. 3 Elmentem tehát a fazekas házába, aki éppen a korongon dolgozott. 4 De rosszul sikerült az edény, amelyet a fazekas agyagból készített a kezével. Ekkor egy másik edényt készített belőle a fazekas, ahogyan azt jónak látta.

5 Ekkor így szólt hozzám az Úr igéje: 6 Vajon nem bánhatok-e én is úgy veled, Izráel háza, mint ez a fazekas? – így szól az Úr. Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében. Ézs 45,9; Róm 9,21 7 Megtörténik, hogy kimondom egy népről vagy országról, hogy kigyomlálom, lerombolom és elpusztítom. Jer 26,3; Ez 33,11; Jón 3,10; Jer 1,10 8 De ha megtér gonoszságából az a nép, amelyről beszéltem, akkor én is megbánom, hogy veszedelmet akartam zúdítani rá. Jer 26,3.13; 36,3; 42,10; Ez 33,11; Jóel 2,13 9 Megtörténik, hogy megígérem egy népnek vagy egy országnak, hogy felépítem és elplántálom. Jer 1,10 10 De ha azt műveli, amit rossznak látok, és nem hallgat a szavamra, akkor megbánom, hogy jót akartam vele tenni.1Móz 6,6; Jer 32,23

Alapige: Lk6,27-38

Nektek pedig, akik hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket; 28 áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket! 29 Aki arcul üt téged, tartsd oda annak arcod másik felét is, és aki

elveszi felsőruhádat, attól alsóruhádat se tagadd meg! 30 Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza!

31 És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük! 32 Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. 33 És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik. 34 És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől remélitek, hogy visszakapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszakapják azt, ami jár nekik. 3Móz 25,35-37

35 Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt. 36 Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!

37 Ne ítéljetek, és nem ítéltettek. Ne kárhoztassatok, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik.

38 Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mértek, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. 2Kor 9,6

Kedves Testvérek! A mostani igeszakasz olyan felhívásokkal van tele, amelyek nagyon radikálisnak tűnő éles váltásokat mutatnak be ahhoz képest hogy milyen körülmények határozzák meg sokszor az életünket.

Elsőként, hogy szeressük az ellenségeinket. Nem tudom próbálkoztunk már ilyesmivel? De általában mikor ellenségre gondolunk akkor, nem a szeretet érzése jelenik meg, hanem inkább a gyűlölet, harag, bosszú a harc. Ezzel szemben Jézus teljesen más valamire tanít. Ami mellett nehéz elmenni és sok embernek nehéz benne bármilyen logikát találni. Pedig ha jobban végig gondoljuk akkor pont ez lehet a kulcsa annak hogy konfliktusokat bajokat megoldjunk.

Mindannyian ismerjük talán az ószövetségi elvet, hogy szemet szemért fogat fogért. És aztán talán ismerjük a vérbosszú a fogalmát is, amelyek különböző csoportok például a maffia köreiben a mai napig érvényesek.

Vagy látjuk azt is hogy egy igazságtalanság egy borzasztó bűn az mit szül. Hiszen tegyük fel a kérdést az a palesztin gyerek aki függetlenül attól hogy keresztény vagy muszlim abban nő fel hogy nap mint nap bombázzák és támadják az otthonát aki abban nő fel hogy sátorban kell élnie és éhezik az nagyon könnyen radikális lesz. Vagy akinek a szeretteit lemészárolják terroristák egy zenei fesztiválon meg annak környékén. De ugyan ez igaz más konfliktusokban szenvedő, generációkon keresztül gyilkos indulattól rombolt lelkű emberekre is az egész bolygón. Annak a gyermeknek aki így nő fel, nagyon könnyen be lehet adni, hogy neked gyűlölnöd kell a másikat azt az országot azt a népet aki a te életedre tört aki sok-sok rokonodat megölte. És fordítva. Mindig lehet ellenségképet találni és mindig lehet ellenségképet kreálni csinálni. Csak az a baj hogyha az ember ennek a fogságában él akkor ez egy úgynevezett ördögi kör lesz.

Mint amikor egy testvérpár leül, összevesznek, verekednek és amikor a szülők szétválasztják őket akkor egyből jönnek sokat hallott és ismert mondások: jaj hát a másik kezdte előbb én csak vissza ütöttem és szépen lassan begyűrűzik az agresszió folyamata.

Ehhez képest mennyire radikális és mennyire megoldást kínáló az, amit Jézus mond. Szeressétek ellenségeiteket. Mert valóban az ellenség akkor szűnik meg ellenségnek lenni amikor nincs olyan felület, amit támadhatna, vagy még inkább amikor megváltozik a belső hozzáállása a másikhoz. Viszont jól tudjuk, hogy ez borzasztó nehéz jól tudjuk hogy nehéz kijönni, kimenekülni, kigyógyulni ebből az ördögi körből. És azt is látjuk sajnos, hogy bizonyos rétegek profitálnak ebből. Külön politikai pártok és politikai kommunikációk épülnek fel arra, hogy mégis kit kell utálni, gyűlölni, ellenségnek beállítani.

De azt is látjuk, hogy vannak akik küzdenek ez ellen. Vannak, akik nem az ellenségképek gyártásával, vagy a gyűlölet szításával foglalkoznak. Éppen

ellenkezőleg. Azt próbálják tanítani pl. iskolákban, hogy zsidó, muszlim és keresztyén gyerekek együtt tanuljanak, s egymástól is tanuljanak. Szép példák vannak a közel keleten is, még ha küszködnek is a jelen helyzetben sok nehézséggel. S mit tanít Jézus?

Jézus azt mondja szeressétek az ellenségeiteket és imádkozzatok értük. Nem tudom hogy milyen imádkozási szokásunk van reggel, vagy ebéd, étkezés előtt, esetleg lefekvéskor, de érdekes, hogy mindig imádkozunk a családtagokért, barátokért rokonaikért. Nem tudom szoktunk-e az ellenségekért is imádkozni? Szoktunk-e imádkozni értük, hogy talán változzanak, hogy az életük alakuljon.

Az persze egy másik kérdés, hogy az embernek meg kell védenie magát. Én azt gondolom és úgy hiszem, hogy a jogos önvédelem az egy járható út. És fontos, hogy legyen lehetősége egy embernek, de akár csoportnak, közösségnek arra, hogy megvédje magát. De még egyszer a Jézusi tanács és intés arra vonatkozik, hogy ne folytassuk azt a gyűlölet körforgást, amelybe bele akarnak minket kényszeríteni. Abba, ami megöli a lelket.

De továbbmegy az ige szakaszunk és beszél anyagi kérdésekről is. Felmerül az, hogy miként lehet kölcsönadni másoknak. Ha ezt a mostani szakaszt oda tenném egy bankba, hogy a banknak így kéne működnie nos valószínűleg a bank hamar csődbe menne. Hiszen pénzt adna olyanoknak, akik vissza semmit sem adnának.

A feje tetejére állna a világgazdaság, káosz lenne és nem lenne értéke a pénznek. Az igeszakaszt azt gondolom itt úgy kell megközelítésük, hogy amikor segítséget adunk valakinek akkor nem biztos, hogy várhatunk vissza cserébe valamit.

Hiszen egy nincstelen, akinek nincsenek semmilyen javai, aki az életéért küzd most tőle nem várhatjuk azt hogy visszaadjon abból amit kapott. Ha valaki rosszul lett, azon sem azért segítünk, mert várunk tőle valamit. Éppen ezért érdekes, hogy hogyan is szabályozzuk, milyen etikai és morális határok között visszük végig a gazdasági életünket is. És az ilyen jellegű segítséget.

Mert mi a célja az egésznek? Jézus korában és manapság is vannak olyan emberek, akik úgy adnak hitelt, hogy annak a célja nem a segítség, hanem a másik tönkretétele. Szoktuk úgy is hívni magyar nyelvben, hogy uzsora. Amikor 50-60 és még nagyobb százalékos kamattal kell visszaadni a megkapott összeget.

És megint csak gondoljunk arra, hogy akinek segítségre van szüksége, aki a legmélyebben van annak nincs arra kilátása hogy adjon vissza. Éppen ezért amikor a bankokat nézzük akkor azt látjuk, hogy a bankok is végig nézik a kockázatát annak, hogy a hitelt amit felveszünk vissza tudjuk-e fizetni. Mennyi a havi keresetünk? Van e már másik bankban hitelünk? Mert ha tönkremegy a bank akkor azzal más emberek is tönkre mehetnek.

S valahol ez a nagy kérdés, hogy segítséget akarunk adni, vagy másokat tönkre tenni.

S valahol ez a 2 kérdéskör az ellenség szeretete és az érte való imádkozás, illetve a másik ember segítése akár egy kölcsönnel is az összeér abban, hogy mi a szándékunk.

Hogy mi az a belső indíttatás, amivel oda fordulunk a másik ember felé? És azt gondolom, hogy ezt a kérdést feltehetjük magunknak társas kapcsolatainkban a társadalomban családi rokoni baráti körökben. Milyen szándékkal fordulok oda a másik emberhez. Ahhoz is, akit ismerek és ahhoz is akit most látok először.

Jézus Krisztus az Atyára visszavezetve mondja azt, hogy az irgalom az amire építhetünk ebben a kérdésben. Idézem: „legyetek irgalmasok hiszen a ti mennyei atyátok is irgalmas."

Nem farkastörvényekre tanít Krisztus. Nem arra tanít, hogy maximalizáljuk a nyereséget, vagy hogy kihasználjuk a másikat. Hanem irgalomra, szeretetre, az ellenségért való imádságra.

Merthogy az formálja élhetővé a mi életünket, a közösséget. S a társadalmat is. „Amit szeretnétek, hogy veletek cselekedjenek, ti is azt cselekedjétek." Hogy ismét

idézzek. Ehhez azonban bele kell élni magunkat a másik helyzetébe egy kicsit. Idegen szóval empátia.

S milyen jó hogy láthatunk és észre vehetünk egy ilyen horizontot a mi életünkben. Nemcsak az erő vagy a hatalmaskodás politikáját. S ez hatalmas öröm.

Szeressünk, imádkozzunk, segítsünk hát így. Àmen

Isten gazdag áldását kívánva szeretettel,

Kádas Richárd